

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1024 4° copy 4

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1024 4° copy 4

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1024 4° copy 4

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1024 4° copy 4

48-30

4*

EX NICOLAI
DAMASCENI
UNIVERSALI HISTORIA

SE V

De moribus gentium libris excepta
IOHANNIS STOBÆI
collectanea,

Q Y A

NICOLAVS CRAGIVS latina fecit, &
seorsum edidit.

A P V D

Petrum Santandream,

— C I O I O X C I I I . —

LN 9337
vol 4

LAJOS TÓTH
MÁTYÁS LÉSZÉK
ALFÖLDI FÖLDKÉP
1820
BUDAPEST
T. K. V. M. T. K.
T. K. V. M. T. K.

King Haage's
1970

VIRTVTE, ERVDITIONE
ET GENERE NOBILISSIMO
OLIGERO ROSÆCRANTIO
ILL. D. GEORGII ROSÆCR. F.
NIC. CRAGIVS S. D.

DRædicatur à multis Nobil. Oligere, & quidem do-
ctissimis viris, singularis tui ingenij felicitas, necnon
egregium circa Philosophiam studium. Ettu ipse re-
fidem facis, nihil ad gratiam ab illis singi, sed quan-
tum laude eorum fertur, tantum merito tibi tribui. Praeclarum
vero institutum, nec scio an generoso & excelsò tuo animo aliud
dignus. Ac gratulor patriæ familiaeque talem Rosæcrantium;
gratulor parentibus tam insignem filium. Sed patere tamen, mihi
Oligere, amore tui, patriæque studio, hoc à me dici, non tantum
conuenire tibi tam illustri loco orto, eam quæ in contemplatione
naturæ occupata est Philosophiam; sed multo magis alteram, quæ
de Virtutis actionibus differit, & vitæ ciuilis præcepta tradit.
Nam hæc proprius ipsum hominem id est, mentem nostram attin-
git, & in ea humana sapientia meditatio & exercitatio præcipue
consistit. Quod haud dubie ita saniores quique Philosophorum
iudicarunt, qui illa non contenti, istius studium vel maximè sibi
excolendum existimarunt. Id quod ne longè petitis exemplis tibi
confirmare necesse sit, à Principibus Philosophorum disces. Vide
mihi septem sapientes Græcia, qui Philosophiam ipsam condide-
runt,

aa 2 runt,

runt, eorum solum Thaletem habes naturæ arcana scrurantem, reliqui in Politia versati. Et ex illis ipsis Philosophis, quos maximis facere potes, Socrates, Plato, Aristoteles, Theophrastus, permagnam in hanc operam & studium posuerunt. Atque ut paucis absoluam fuit hoc familiare cunctis ferè Philosophis, ac in primis Academicis cum Peripateticis. Quorum è numero est Nic. Damascenus haud postremus, qui ad exemplum Aristotelis ac Theophrasti, huius generis scripsit libros octoginta Kadomtseos, ut vocat, seu de moribus gentium vniuersarum, plenos haud dubie bonæ frugis & multiplicis doctrinæ. Utinam extarent tantummodo, cum huius, cum istorum auctorum quos dixi, scripta, non esset ista eruditæ doctrinæ pars à cultoribus adeo deserta: sed inseniret complures tui similes verè nobiles, id est ad virtutis gloriam recta via gravantes, quorum animis efficacissimum sui umorem excitaret. Sed quia manca præceptorum aliquatenus Philosophia, & historia huiusmodi politica destituimur, haud nullo in operæ prelio studium ab iis occupari putandum, quibus ad curram est haec qualiacunque veterum Rerum publ. monumenta conservare. Quapropter quæ istius Nic. Damasceni in collectaneis apud Stobaum reperi, placuit descripta & seorsum excusa hoc tempore euulgare, ac quod ad Cnomas seu sententias propriè non pertineant, suo quasi auctori ex aliena possiblione asserta restituere. Nam quæ apud Athenæum sunt, vel quæ alia eò pertinentia obseruare licuerit, aliâs additurus. Ac tametsi non sint haec eius generis, ut politicum efficiant, sicut nec item philosophorum præcepta: eo tamen loco habenda, ut cum vsu rerum coniuncta prudenter & consilij fundamenta maiorem in modum confirment. Sed præcepta & instituta politica Nobiliss. Oligere, ex hisce & aliis philosophorum libris petes: vsu certè non aliunde melius disces,

quam

5

quam ab illustri parente tuo, in quo Deus tibi viuum sapientiae &
aliarum magnarum virtutum exemplum statuit. Ad cuius imi-
tationem si totum te compares, eique te quam simillimum praestes,
nihil ferè maius est, quod à te patria desiderarit. Quod tibi ut con-
tingat, omnes patriæ amantes precamur, idque ut de te indubitate
speremusq; virtus & eruditio iubet tua. Per quam virtutem tuam,
Nobiliss. Oligere, te maiorem in modum rogo velis hunc libellum
tuo nomini dicatum, gratum habere, & præ illo animum, unde
prodit, longè magis acceptare. Quod si feceris, hoc quod iam stu-
dy mei erga te pignus, huius libelli oblatione habes, dabo operam
vti postmodum aliquo cum fœnore luam & redimam.

Vale feliciter nobilissime
Oligere.

aa 3

ΕΚ ΤΩΝ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

ΘΥΝΟΙ.

Ὕμνοι τοις ναυαρχοῖς φιλανθερόποιος μεχόμνοι, φίλοις ποιοισταγ. Τῶν δὲ ξένων, τοις μὴ ἐκουσίως ἐλθόντας, σφόδρα πιμῶστι πικέ δὲ αἰσουσίως, κολαζόντοι.

ΑΡΙΤΟΝΟΙ.

Αείτονοι τῷ ἐμψύχῳν ὡδὲ δποκτείνονται. τὰ δὲ κεράμεα τῷ γενιπείων εἰς χυντοῖς ἐλύτεροις φυλάττουσι

ΔΑΡΔΑΝΟΙ.

Δαρδανεῖς, Ιλλυρικὸν ἔθνος, τελεῖς ἐν τῷ βίῳ λούσαται μένον, σταντοῦνται, καὶ θηλάγαμοις, καὶ τελευταντες.

ΓΑΛΑΚΤΟΦΑΓΟΙ.

Γαλακτοφάγοι, Σκυθικὸν ἔθνος, ἀστοί εἰσιν, ἀστερ καὶ οἱ πλεῖστοι Σκυθῶν.

Τερφλοὶ δὲ ἔχονται γάλα μόνον ἐπ πεινον, οἵ τε τερφειοισι πεινοῦσι. Καὶ εἰσὶ δὲ τοις δυσμενοῖς πάντας τοις πάντη τὴν τερφλοῦ ἔχοντες. οὗτοι καὶ Δάρειον ἐτρέψαντο.

Εἰσὶ δὲ καὶ δικαιότατοι, ποιῶντες τὰ τε κτήματα καὶ τὰς γυναικας. οἵτε τοις μὴ πρεσβύτεροις αὐτῷ πατέρας ονομάζειν, τοις δὲ νέοις παῖδας, τοις δὲ ἕλικας ἀδελφοῖς.

Ἐντὸντοι οὖν Ανάχαροις, εἰς τῷ ἐπὶ τὰ σοφῶν νομισθεῖς. οἵ τοις δὲ τοις Ελλάδαις, οἵ τοις ισορροπηταῖς τῷ ἐπὶ τὰς ἄλλων νόμιμα.

Τοῦτον καὶ Όμηρος μέμνηται, εἰς οὓς φησι.

Μυστὸν τὸν ἀγχομέχων καὶ Αγανῶν ἐπ πομολγῶν,

Γαλακτοφάγων, Αβίσιον τε, δικαιοτάτων αὐθερόπον. Αβίσιος δὲ αὐτοὺς λέγει, οὐδὲ τὴν γῆν μὴ γεωργεῖν, οὐδὲ τὸ ἀοίκοις έἶναι, οὐδὲ τὸ γεῆθαι

EX NICOLAO DAMASCENO
DE MORIBVS GENTIVM.

THYN I.

HYN I naufragos humaniter excipiunt, & amicitia sibi deuinciunt. Sed & ex peregrinis eos, qui sponte accedunt, eximiè honorant: Qui verò inuiti ad ipsos delati fuerint, puniuntur.

ARITONI.

Aritoni nullum animal maſtant. Oracula sua testis inscripta habent, quæ in aureis inuolucris custodiunt.

DARDANI.

Dardani, gens Illyrica, ter saltē in vita lauantur, quum in lucem recens editi sunt, quum nuptias contrahunt, quum fato sunt funēti.

GALACTOPHAGI.

Galactophagi, gens Scythica, non in ædibus degunt, vt & ple-
riique alij Scytharum.

Viētus eis saltē equarum lacte constat, vnde caseos confi-
ciunt, vt ita eo tum potu tum cibo vtantur. Itaque non facile
bello superantur, quod commeatus vbique ipsis præsto sit. Hi
& Darium domum remeare coegerunt.

Sunt autem inuicem iustissimii, vt pote qui facultates & vxo-
res communes habeant. Vnde inter se Seniores quoſuis patres
suos appellant, juniores filios, & æquales fratres.

Ex his oriundus Anacharsis, in ſeptem sapientum numero ha-
bitus, qui in Græciam venit, vt leges & instituta aliorū diſceret.

Quin meminit eorum & Homeruſ vbi inquit,

Mysorum, cominus pugnantium, & Agauorum equas mul-
gentium.

Et Galactophorum, Abiorūmque iustissimorum hominum.
Abios autem vocat eos, ſiue quod terram non coletent, ſiue
quod ſine domibus degerent, ſiue etiam quod hi ſoli arcus in

aa 4 bel-

χρήστη τούτοις μόνοις τόξοις. Βίου γάρ λέγετο τόξον.

Πινεψ τούτοις εδὲ εἰς, εὖτε φθορῶν ὡς φυσιν, εὖτε μισθῶν, εὐτε φοβούμενος ἴσορηθη, διὸ τὴν τῷ βίου κοινότητα, καὶ δικαιοσύνην.

Μαχαιρὶ οὐχ ἥπτον αὐτὴν αἱ γυναικες, οἱ αἱδρες, καὶ συμπολεμοῦσιν αὐτοῖς ὅταν δέῃ. Καὶ διὰ τὸ Αμφίζονας γνωμονάτας ἔναι, ὡς ποτὲ ἐλάσσα μέχρι Αθηνῶν ηγή Κιλικίας, δη τοτε παράκομε ἐγιέ τῆς Μαιώποδος λίμνης.

I B H R O I.

Ιενέφων αἱ γυναικες κατέτος δ, παῖς ἀξεράνων σὺν κοινῷ δεινούσιν. Αἱδρες δὲ χρεστόντοι κείναντες, τὰ ταλεῖτα ἐργασαμένες ως πνῶσιν.

Ἐχουσι δὲ καὶ μέτρον τι ζώντες, οἱ τὴν γαστέρα ως λαβεῖν μὴ διωνθῶσιν, αἱ χεῖρας ἤγοντας.

O M B R I K O I.

Ομβευκοὶ σὺν ταῖς τεφές τοις πολεμίοις μάχαιρας αἱχιστον ἤγονταγ ἥττηρέοις ζεῦ, αἱλλ' αἴαγκαιον ἢ νικᾶν, ἢ διποθνήσκειν.

Ομβευκοὶ δέ ταν τεφές ἀλλήλοις ἔχωσιν ἀμφισβήτουσιν, καθηπτλιαθέτες, ὡς σὺν πολέμῳ, μάχαιρας αἱχιστον δικαρότερα λέγαν, οἱ τοις σιανοῖς διποσφάξαντες.

K E L T O I.

Κελτοὶ οἱ τῷ ἀνεγανθεὶ γρηγορίωντες, αἱ χεῖρας ἤγονταγ τοῖχον καταπίπτοντα ἢ οἰκίαν φέργαν.

Πλημμυρίδος δὲ ἐκ τῆς ἔξω Θαλάττης ἐπερχομένης, μεθ' ὅπλων ἀπαντεῖντες ὑποδήμασιν ἔως κατακλύζωνται, οὐ μὴ δοκῶσι φέργεντες τὸν δάνατον φοβεῖσθαι.

Κελτοὶ σιδηροφρεσιῶτες τὰ ηγέτην πόλιν περιτίουσιν.

Μείζω οἱ δέσιν δηπίμακα καὶ τῷ ξένον αὐτελόντος, οἱ πολίτες. Ισφὶ τῷ μέρῃ θάνατος ἡ ζημία· ισφὶ τῷ δὲ πολίτου φυγή.

Τιμῶσι μάχαιρας τοις χέρεσ τῷ κοινῷ περιπομένοις.

Ταὶς δὲ θύραις οἵμοις οἰκιῶν εἰδέποτε κλείουσι.

P A I D A L I O I.

Εγ Παιδαλίοις, Ινδικῷ ἔθνει, οὐχ ὁ θύων, αἱλλ' ὁ σωματότατος τῷ πατρῷ-

belliis usurparent. Arcus enim poetæ haud raro βιος dicitur.

Apud hos (vt ferunt) neminem deprehendere est inuidia laborantem, aut odio flagrantem, siue metu perculsum, propter vitæ istam communionem & iusticiam.

Bellicosæ autem ipsorum non minus mulieres sunt, quam viri, quæ & vna in prælium eunt, quum ita facto opus. Itaque & Amazonas fœminas generosissimas esse, adeò ut progressæ sint cum exercitu olim Athenas, & in Ciliciam usque, quando vide-licet iuxta Mæotim paludem habitarunt.

IBERI.

Iberorum mulieres quotannis in publicum exhibent, quod tela confecerunt. Viri autem suffragiis leæti de ipsis iudicant, & quam earum plurimum laborasse inueniunt, ei primos honores deferunt.

Habent quoque zonam certæ mensuræ, intra quam si ven-ter cuiusquam comprehendendi nequeat, pro dedecore id magno habetur.

VMBRICI.

Vmbrici quum controversias inter se habent, pugnant armati ac si bellum congregendum esset: & videntur iustiorem habuisse causam, qui aduersarium interemerint.

CELTÆ.

Celtæ Oceani accolæ, pro dedecore habent, si quis muro aut domui ruenti se subducatur.

Inuidatio quum ex mari exteriori accedit, armis induiti ei obuiam eunt, subsistuntque donec mergantur, idque ne fugientes videantur quoquo modo mortem formidare.

Celtæ gladiis cincti Reipub. negotia tractant.

Grauiorem etiam poenam apud eos luit, qui peregrinum, quam qui ciuem interemerit. Illi enim mors irrogatur, isti exiliū indicitur.

Ante omnes honore eos afficiunt, qui victoria potiti agrum aliquem in publicum acquisuerunt.

Ianuas ædium nunquam occlusas habent.

PÆDALII.

Apud Pædalios, gentem Indicam, non sacrificus, sed pruden-tissimus

παρέγνων κατάρχεται τῷ ιερῷ. αὐτοῖς δὲ τῷ θεῷ τῷ θεῶν καὶ δὲν ἀλλο, πλών μικροσύνης.

ΠΡΑΤΣΙΟΙ.

Πρεφέσιοι τοις ἀσυγένετονας, ἐαν λιμῷ πεθῶσι, τρέψεται.

ΤΕΛΧΙΝΕΣ.

Τελχῖνες αὖθεσποι οὐδὲν μαζόμενοι τὸ αὐτέναριν κρῆτες, οἰκίσαντες τε καὶ
ἐν Κύπρῳ. μετανασάντες δὲ εἰς Ρόδον, καὶ ωφῆτοι τὴν οὗσον καταχόντες, βασικανοί περ φόρδρα ἔσται καὶ φθονεσσί.

Τεχῦται δὲ ὄντες, καὶ τὰ τῷ θεῷ ωφετέσσον ἔργα μητούμενοι, Αθηνᾶς
τελχίνιας ἄγαλμα ωφῆτοι ἵδρυσαντο, ὥστε εἴ τις λέγει Αθηνᾶς βα-
σικανου.

ΤΑΡΤΗΣΣΙΟΙ.

Παρὰ Ταρτησίοις νεωτέρῳ ωρεσθετέρου καταμαρτυρεῖν, εἰς έξεσι.

ΛΕΤΚΑΝΟΙ.

Λευκανοί μητρόντες ἀλητίλοις; ὥστε ἀλου πνὸς ἀδικήματες, γάτω
καὶ ἀσωτίας καὶ ἀργίας.

Ἐν αὐτῷ περιστώ σανείσας χρέος ἐλεγχθῆ, σέρεται ἀπό.

ΣΟΥΝΙΤΑΙ.

Παρὰ Σουνίταις καὶ ἔτος, οἵτε οἱ θεοὶ κείνονται Δημοσίᾳ, καὶ ἀπορ-
θέντε. οἱ δὲ κερατεῖς αὐτοῖς ἔτι, λαμβάνεις τῷ βούλεται, ἐνθόμετ' ἐπεινον
δηντεδεσ, καὶ ἔτος ἐφεξῆς.

ΛΙΜΥΡΝΙΟΙ.

Λιμύρνιοι κοινὰς τὰς γυναικας ἔχουσι, καὶ τὰ πέντα εἰς κοινὰ τρέφουσι
μέχρι ἐτῶν πέντε. εἶτα τῷ ἕκτῳ σωμένη καντες ἀπαντα τὰ παιδία, τὰς
οἱοιστας τερές τοις αὐτρας εἰς ζυντι, καὶ ἐπέσσω τὸ ὕμειον διαδίδωσι
τατει, αφ' ἧς αἱ αἱ τασλάθη τὸ σημεῖον, ἐκεῖσας γένονται λαμβάνεις.

ΣΑΤ-

G E N T I V M.

II

tissimus omnium qui praesto sunt, sacra auspicatur. Petitur autem à Diis nihil aliud quam iustitia.

P R A Y S I I.

Praysij, vel Praſij, vicinos fame afflitos alimento subleuant.

T E L C H I N E S.

Homines illi qui Telchines dicti, antea quidem Cretenses erant, sed postea & Cyprum inhabitarunt. Vnde quum in Rhodum migrassent, primique eam insulam occupassent, maligni admodum & inuidi extiterunt.

Quum verò & hi artes mechanicas exercent, maiorūmque opera imitarentur, Mineruæ Telchiniae statuam primi erexerunt, quod nomen sonat ac si dicas, Mineruæ inuidæ.

T A R T E S S I I.

Apud Tartessios minori natu aduersus maiorem testimonium ferre non licet.

L V C A N I.

Lucani tanquam criminis alicuius, etiam luxuriæ ignauiaq; iudicia agitant.

Si quis coniunctus luxurioso mutuum dedisse, mutuo isto multatur.

S A M N I T E S.

Apud Saunitas vel Samnites de adolescentibus & virginibus quotannis publicum habetur iudicium. Quem igitur eorum optimum esse sententia iudicium pronunciarit, is sibi ex virginibus eligit vxorem quam vult, deinde secundus ab eo alteram, & sic de ceteris fit deinceps.

L I M Y R N I I.

Limyrnij vxores habent communtes, & liberos communiter alunt usque ad annum etatis quintum. Anno autem sexto in unum conuocant omnes pueros, atque tum ex similitudine ad quemlibet virorum coniecturam facientes, cuilibet similem patri filium assignant. Quum itaque quis agnoverit puerum suum, tum quilibet eum ut filium educat.

S A V-

ΣΑΤΡΟΜΑΤΑΛ.

Σαυρομάταλ δέ τε ονόματα εἰς τοις πολέμοις.

Ταῖς δὲ γυναιξὶ πάντα πείθοντας οὐδεπούσι.

Παρθένον δὲ καὶ αφέπειν σωματίζουσι. ταχὺς γάμον πεινανὸν πολέμοις
αὐδρακτείη.

ΚΕΡΚΕΤΑΙ.

Κερκέταλ τοῖς αδικήσαντας ὄποιαν, τῷ δὲ ιερῷ απείργουσιν.

Ἐὰν δέ τις κυβερνῶν σκάφος δέσμορτη, αφοσίουτες ἐφεξῆς ἔκαστοι εὑ-
πύουσι αὐτῷ.

ΜΟΣΥΝΟΙ.

Μόσυνοι τὸν ἑαυτῷ Βασιλέα τρέφουσιν εἰς πυργῷ κατάκλεισον.

Εαν δέ τις δέξῃ κυκῆς ποτὲ βεβαλεῦθαί, τῷ λιμῷ αὐτὸν δποκτείνεται.

Τὸν δὲ τρεφόμενον διπονούσιν θάμευσιν, μέσος κοινῇ ἔξελόντες τοῖς
ἀφικνεμένοις ξένοις.

ΦΡΥΓΕΣ.

Φρύγες ὄρμοις καὶ χρῶντας, οὔτ' ὄμνιά τε, οὔτε ἀλλοις ὁξοκοιωθεῖσι.

Εαν δέ τις παρ' αὐτοῖς ψεωργικὸν βουῶδποκτείη, ή σκεῦος τῷ τοῖς γε-
ωργίαιν πλέοντι, θανάτῳ ζημιώσι.

Φρύγες καὶ κατορύπονοι τοῖς ιερεῖς τελευτίσαντας, αὖτε δὲ λίθοις:
δειπτήχεις πιθασιν ὄρθοις.

ΛΥΚΙΟΙ.

Λύκιοι τὰς γυναικας μᾶλλον, ή τοῖς αὐδρας πυμῶσι, καὶ καλοιῶται
μπτερέθεν. Ταῖς τε κληεγομίας ταῖς θυγατράσιοι λείπουσιν, καὶ τοῖς μόνοις.

Οἳ οὐδὲν εἰλέθερος αἴλοι κλέπτων, θδῦλος γίνεται.

Ταῖς δὲ μαρτυρίας εἰς ταῖς θηκας, οὐκ οὐδὲν παρέχονται, αλλὰ κατὰ
μίνα.

ΠΙΣΙΔΑΙ.

Πισίδαι διπνοιῶτες απάρχονται τοῖς γονεῦσιν, οἷς ήμεῖς τοῖς θεοῖς
ωδειασσονδίοις.

Η δὲ

SAVROMATÆ.

Sauromatæ (vel Sarmatae) tribus diebus cibo se ita ingurgitant, vt repleantur.

Vxoribus in omnibus obtemperant, tanquam Dominabus.

Virgini non prius nuptias concedunt, quam hostem aliquem interfecerit.

CERCETÆ.

Cercetæ reos cuiuscunque admissi criminis ita puniunt, vt sacrif interdicant.

Si quis scapham gubernans impegerit, accedentes ordine singuli illi inspiunt.

MOSYNI.

Mosyni Regem suum educant turri inclusum.

Si quis iudicatus sit minus benè in publicum cōsuluisse, eum fame enecant.

Frumentum quod ipsis ex agris prouenit æqualiter distribuunt, partem inde aliquam in commune conferentes pro peregrinis aduenientibus.

PHRYGES.

Phryges omni abstinent iureiurando, ita vt nec ipsi iurent, nec alios ad iurandum adigant.

Si quis apud eos bouem aratorem interfecerit, aut agriculturæ instrumentum surripuerit, morte multatur.

Phryges non defodiunt in terram sacerdotes mortuos, sed super columnas lapideas decem cubitorum erectos statuunt.

LYCI.

Lycij plus honoris mulieribus quam viris deferunt, nominaque eis à matribus induntur: Itemque bonorum hæredes filias, non filios relinquunt.

Si quis liber condemnatus fuerit furti, poena seruitutis ei irrogatur.

Testimonia in causis non protinus ferunt, sed post mensim demum.

PISIDÆ.

Pisidæ coniuuantes, parentibus epularum primitias libant, perinde uti nos Diis federum amicitiæque præsidibus.

Grauis-

Η δὲ μεγίστη καίσις ἔξι αἰώνων πάσης τὸν δὲ δάπτοσερήσαντα, Συνά-
τουσιν.

Εαν δὲ μοιχὸς ἀλαζόν, φεύγεται τὸν πέλαν ὅπῃ ὄνου μῆτρα γυμνικός,
ὅπῃ ἡμέρας τακτάς.

ΑΙΘΙΟΠΕΣ.

Αἰθίοπες τὰς ἀδελφὰς μάλιστα πιμῶσι καὶ τὰς δέσμοχὰς μάλιστα κα-
ταλείπουσι οἱ βασιλεῖς, οἱ τοῖς ἑαυτῷ, ἀλλὰ τοῖς τῷδε ἀδελφῶν ψόφοις. Οἱ
ταν θέλοντες εἰσέχειν αὐτὸν μὴ ἔχειν, τὸν κάλλιστον ἐπιπάντων καὶ μαχημάτων
αἰσθῆται βασιλέα.

Ασύνοιτο δὲ δύστελλαι καὶ δικαιοσύνην.

Αἴθυνοι δὲ αὐτῷ αἵ οἰκια, ηὔτε ταῖς ὁδοῖς πειμάρων πολλῶν, οὐδὲ εἰς
ηλέπτες.

ΒΤΑΟΙ.

Ἐν Βαύοις λίβυσιν αὐτῷ μὴν αὐτῷ βασιλεύει, γυνὴ δὲ γυμνικῶν.

ΒΑΣΟΥΛΙΕΙΣ.

Βασουλιεῖς λίβυες ὅταν πολεμῶσι, τὰς μὲν νύκτας μάχονται, τὰς δὲ
ἡμέρας εἰρήνην ἀγονται.

ΔΑΨΟΛΙΒΤΕΣ.

Δαψολίενες ὅταν σωμαχθῶσι, πάντες ἀμαχανεῦσιν μιᾶς ἡμέρας μῆ-
διστην πλειάδος, καὶ μὲν τὸν ἑσίσιον χωρὶς τῷ γυναικῶν κατακειμένῳ
καταστέσαντες τὸν λύχνον εἰσέρχονται, οὐδὲ τούτῳ λαμβάνει.

ΙΑΛΧΑΛΕΤΕΙΣ.

Ιαλχαλεῖς λίβυες, ὅταν πολλοὶ μητένοιτα γυναικαὶ πέρι τοῦ κη-
δεσῆ μετανοῦσι, παρεγνώσις τῆς γυναικός. πολλὰ δὲ οκτηπόντες, ἐφ' ὧν αὐτῇ
γυνὴ γελάσῃ, πούτω σωμοκεῖ.

ΣΟΡΔΟΛΙΒΤΕΣ.

Σορδολίενες οὐδὲν κέκτηνται σπεῦσος ἐξωκύλικος καὶ μαχαίρες.

ΑΛΙΤΕΜΙΟΙ.

Αλιτέμιοι λίβυες τοὺς ταχυτάτους αὐτῷ αἰσχυνθαί βασιλεῖς· τῷ δὲ
ἄλλων πιμῶσι τὸν δικαιότατον.

ΝΟ-

Grauissimum apud eos iudicium depositi agitur, quod qui fraude inuertere conuictus fuerit, morte afficitur.

Si quis in adulterio comprehensus fuerit, is cum adultera a si no infidens per urbem circumducitur, idque ad constitutum aliquot dierum spacium.

AETHIOPIES.

Aethiopes sororibus potissimum honorem exhibent, & successionem tradunt Reges, non suis, sed sororum filiis. Quod si ex iis nullus superfit, cui succedere ius sit, tum pulcerissimum omnium & bellicosissimum Regem deligunt.

Exercent iij præcipue pietatem & iustitiam.

Aedibus ipsorum nullæ sunt ianuæ, cumque in viis publicis multa sita iaceant, nemo eorum aliquid furatur.

BVAE.

Apud Buaeos, Libyæ seu Africæ gentem, vir inter viros dominatum gerit, mulier inter mulieres.

BASULIEI.

Basulici, Libyæ gens, quum bellum gerūt, noctu quidem prælium committunt, interdiu vero pacem seruant.

DAPSOLIBYES.

Dapsolibyes simulatque in vnum conuenere, vniuersi simul nuptias cōtrahunt eodem die, post occasum pleiadum. Etenim vt coniuati sunt ad mulieres seorsim accumbentes extinctis lumenibus adeunt, quamque carum forte quispiam nactus fuerit, eam & vxorem ducit.

IALCHLEVEI.

Ialchleuci, gens Libyca, quum multi simul eandem sponsam ambiant, apud sacerdotum seu sponsæ petitæ patrem coenant. Dum vero multis diebus sibi inuicem illudunt, cui eorum sponsa ariserit, is eam ducit.

SARDOLIBYES.

Sardolibyes nullam supellecilm sibi parant, præter calicem & gladium.

ALITEMII.

Alitemij Libyes pernicissimos Reges eligunt: Ex reliquis prout quisque maximè iustus est, ita & dignitate eminet.

No-

Οι Νομαδες τῷ Λιβύων, ταῖς ἡμέραις, αλλὰ ταῖς νυξὶν, αὐτῷ αὐθι-
μῷσι τὸν χρόνον.

ΑΦΑΡΑΝΤΕΣ.

Αφάραντες Λίβυες ὄνοματα ἐκ ἔχουσιν· ἥλιῳ δὲ ανίχοντι λοιδερω-
ταῖς, ὡς πιλάκαντι φήναντι.

Τῶν δὲ θυγατέρων ἀείσας κείνους, τὰς πλεῖστον χρόνον μεμρημένας
παρθένοις.

ΒΟΙΩΤΟΙ.

Βοιωτοὶ ἔνιοι τοις χρέος ἐκ διποδίδοντας εἰς αὔροφιν αἴροντες, παθίσαμ-
νελεύσουσιν, εἴτα κόφινον ὅπιεά λλουσιν ἀνταῖ· οἵσι δὲ αὐτοις ποσιών
γίνεται. Θορεῖ δὲ τέτο πεπονθένα, καὶ ὁ Ευερπίδην πατὴρ, Βοιωτὸς ὃν τὸ
γῆρας.

ΑΣΣΥΡΙΟΙ.

Ασύρειοι τὰς παρθένους σὺν αὔροφι παλοῦσι ποῖς θέλουσι σωματεῖν.
τερίτας μὲν τὰς μῆληνεσάτας καὶ κυλίσας, εἴτα τὰς λοιπὰς ἐφεξῆς. Ο-
ταν δὲ ἐλθωσι ὅπι τὰς φαυλοτάπας, κυρύττουσι, πόσον τὰς θέλει τερ-
λαβὼν ταύτας σωματεῖν, καὶ τὸ συμαχθὲν ἐκ τῆς τῷ δύπρεπῶν πρᾶς
ταύτας τερεσθενταῖ.

Ασκεσιδὲ μάλιστα βαθύττα καὶ αργυροῖσιν.

ΠΕΡΣΑΙ.

Πέρσαις ὁ μὴ ποιεῖν ἔξειν, καὶ δὲ λέζουσιν.

Εαν δὲ τὶς πατέρα κτείνῃ, ταῦθεντιν αὐτὸν σίονται.

Εαὶ δὲ πνα τεργατάξη βασιλὸς ματιῇ ὠσαμ, σχαειστῇ, ὡς αἴγαδον τυ-
χῶν, ὅπι ἀντέ ἐν νίσθη βασιλός.

Ἄθλα δὲ λαμβανούσι τερψίβασιλέως πολυτεκνίας.

Οι δὲ παῖδες παρ' αὐτοῖς, ὡστερ μαθήματα, τὸ ἀληθεύειν διδάσκον-
ται.

ΙΝΔΟΙ.

Παρ' Ινδοῖς ἔντας τὸν θάποντερνῆν δανείου, ἢ τερψίανταθήκην, οὐκ ἔσι
κείσις

NOMADES.

Nomades & ipsi Libyum gens, in temporum dinumeratione non diebus, sed noctibus vntuntur.

APHARANTES.

Apharantes Libyes nominibus carent, soli orienti conuicium faciunt, vt qui multa mala in lucem proferat & ostendat.

Ex filiabus optimas eas censem, quae tempore quam longissimo virgines manent.

BOEOTI.

Quidam Bœotorum decoctores qui non sunt soluendo in fôrum adducunt, & confidere iussis cophimum superiniciunt: Ac qui hoc cophini pœna affectus fuerit, inde infamis fit. Quam pœnam irrogatam etiam Euripidæ patri, qui ex Bœotis oriundus erat, sunt qui existimant.

ASSYRII.

Affyrij virgines in foro vendunt quibuslibet eas sibi iungi desiderantibus. Ac primo quidem veneunt, quæ forma omnium sunt venustissima, tum deinceps reliquæ. Quum verò ventum tandem fuerit ad maximè deformes, per præconem diuulgant, quantum quisque pecunia accipiat, vt eam ducat. Atque ita pretium ex formosarum venditione redactum, in elocandas deformes impendunt.

Coniungunt pariter exercentes in moribus potissimum gravitatem & mansuetudinem.

PERSÆ.

Apud Persas quod factum turpe existimatur, id nec dictu honestum censem.

Si quis patrem necauerit, eum subdititum non genuinum filium existimant.

Si quem iusserrit Rex flagris cædi, is tanquam beneficio affectus, gratias agit quod eius Rex meminisset.

Quibus soboles numerosa est, ij præmium eo nomine à Rege ferunt.

Pueri apud ipsos, vera dicere, non secus atque disciplinam aliquam discunt.

Apud Indos quum quis fraudatur mutuo aut deposito, actionem

κείσις αλλ' αὐτὸν αἰπάτης ἡ πισεύσας.

Οἱ δὲ τεχνῖτοι πρεφόσας χίρεψή ὁρθαλμὸν, θυνάτῳ ζημιῶται.

Τὸν δὲ μέγιστα ἀδικήσαντα, ὁ βασιλὸς πελᾶσι πείραδας, ὡς ἐχάτης
ἔστι ταῦτα ἀπρίας.

Ινδὸς συγκαταγόμενον, ὅταν τελευτίσωσι, τῷ γυμνασίον τὴν περι-
λεσάτης, αὐτῷ δὲ ἐπεινὸν ἀγών μέγιστος γίνεται, πειδαζόντεν νικῆσαι ε-
κεῖσιν τῷ φίλῳ.

ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟ I.

Λακεδαιμονίος τέχνας μενθάνειν ἄλλας ἢ τὰς εἰς πόλεμον, αἰχεῖν
ἔστιν.

Εστῶται δὲ πάντες ἐν κοινῷ.

Τοὺς δὲ γένετας αἰχμάντας, γέδην ἥττον ἢ πατέρες.

Γυμνάσια ὡς εραστὴρ αἱρέων ὅστις, ὅταν καὶ παρθένων.

Ξένοις δὲ ἐμβιοικῶν εἴσιν ἐν Σπάρτῃ, ἐν τε Σπαρτιάταις ξενιτόσιν.

Ταῖς δὲ αὐτῷ γυμνασίοις πειδαπελάδουνται ἐκ τῷ διειδεσάτον κύριον,
καὶ αἰστῶν καὶ ξένων.

Χρηματίζεαται μὲν αἰχεῖν Σπαρτιάτη.

Νομίσματα δὲ γρῦπται συντίνω, ἐάν δὲ καὶ πολύ πινδήρες οὐρανοῦ γευσθῆσθαι.
Γυναῖται Σπαρτιάται.

Σεμνωύσονται δὲ πάντες, ὅποι πέμπταινοις αὐτοῖς παρέχεν, καὶ κατη-
κόσις ταῖς ἀρχαῖς.

Μακρεῖζονται δὲ μεῖλλον παρ' αὐτοῖς οἱ γυναικίς διποθνήσοντες, ἢ οἱ
δύτυχοι ζώντες.

Οἱ δὲ παῖδες νομίμως ὡς πναβωμὸν πειδαπελάδουνται, ἔως αὐ-
δλίγοι λειφθέντες σεφανωθωσι.

Αἰχεῖν δέ ὅστις μειλῶν σύσκενον, ἢ συγγυμναστῶν, ἢ φίλον γήνεθαι.

Κείσις δὲ ταῖς γερυτίαις ὅποι πέμπτηρματι τῇ βίᾳ περιστήτηται, τοῖς τε
δέ δὲ κακῶς ζῶσιν.

Οἵταν δὲ σφατεύονται ἐξω χώρας, πῦρ δὲ περιβωμοῦ τῇ αὐγήπορες Διός
εἰαυσάμδησι πυρφόρες λεγόμδησι, σωτεῖται πέμπτηρματες αἴσθεσον αὐτὸ-
πεφν.

Σωτ-

nem non habet, sed sibi culpam imputare debet, quod credidit.

Si quis artificem manu vel oculo priuauerit, morte pœnam luit.

Qui grauissimo obnoxius delicto est, iubente Rege tondetur, tanquam hoc extremæ sit ignominiae.

Indis mortuis iungitur in rogam vxor ex omnibus dilectissima vnâ cremanda. Inter ipsas autem accrimum certamen oritur, adiuvantibus quamlibet suis amicis, vti vincat.

LACEDÆMONII.

Lacedæmonij non satis honestum ducunt, aliis operam nauare artibus, quam ad res bellicas pertinentibus.

Cibum omnes viri vnâ capiunt.

Senes quo suis omnes reverentur, non secus ac parentes suos.

Vt viris sua sunt exercitia: ita sunt virginibus item sua.

Peregrinis Spartæ degere fas non est, nec Spartanum peregrinè proficiunt.

Vxoribus suis potestatem faciunt prolem suscipiendi ex pulcrrimis, tum ciuium tum peregrinorum.

Quæstum facere Spartanò indecorum.

Nomisinate vtuntur ex Corio. Quod si verò cōtingat aurum domi alicuius vel argentum deprehendi, morte pœnam luit.

Maxima omnibus hinc gloria, si se humiles & obedientes magistratibus suis præbeant.

Beatores apud eos iudicantur, qui præclaram mortem oppertunt, quam qui in magna prosperitate viuunt.

Pueri ex lege quadam aram circumeuntes flagellantur, donec pauci ex iis reliqui, perdurantes sub flagris, coronas præmium auferunt.

Minus honestum censetur timidum aliquem, contubernalem vel Gymnasij socium, vel amicum sibi iungere.

De Semibus iudicium fit circa finem vitæ, qui nam ex iis benè, qui sequius vitam suam traduxerint.

Quum exercitus educitur extra limites regionis, ignem incendit sacerdos, qui Pyrphorus, id est ignifer, dicitur, ab ara Iouis duotoris, quem à Rege non procul remotus præfert, inextinctum seruans.

bb 2 Ad-

Σωματέμποντα τῷ βασιλεῖ μάντεις κρήτας, καὶ αἰλυταὶ, οἵς εἰν
ταῖς μάχαις αὖτε συλπή γενναὶ δὲ γεννηταὶ. μάχηνται δὲ ἐπεφανωμένοι.

Τανίσαντα τῷ βασιλεῖ πάντες, πληνέργερον. Ομνύει τε τερψθῆ τῆς ἀρ-
χῆς ὁ βασιλέας, καὶ τοῖς τῆς πόλεως νόμοις βασιλεύειν.

ΚΡΗΤΕΣ.

Κρῆτες τερψθῆ περιβαλλόντες Εὔλιαν, νόμους ἔχον Μίνως θεμένους, ὃς καὶ τερψθῆ
ἐπαλασσοεργάτην. τερψτεπιείτο δὲ Μίνως τῷ Διὸς αὐτῷ μεμα-
θηκέντας, οἱ διητά εἴτε πόρες φοιτήμενοι, οἱ δὲ Διὸς αὐτεργον ελέγχετο, κακεῖ-
δεν δὲ πινάκις νόμους φέρειν τοῖς Κρηταῖς. Μέμνυται δὲ τούτου καὶ Οὐρανός, εἰ
οἵς λέγονται.

Τοῖσθι δὲ Κυνωσός μεγάλη πόλις, ἐνθα Μίνως γένεται.

Εννέωρης βασιλεὺς, Διὸς μεγάλοιο ὀχεισθής.

Οἱ δὲ Κρητῶν παῖδες ἀγελάζονται κοινῇ μετ' ἄλληλων σκληρεζω-
γεύμασι, καὶ θηρεῖς καὶ δρόμοις αἰνάτεις ανυπόμντοι κατανύνοντες, καὶ τὰ
εὐόπλιον περρίχλει εἰπονοιώντες, οἷς τινα τερψθος εὑρε Πύρριχος κακω-
νά της Κρητοῦ τὸ γένος.

Συστιγοῦσι δὲ τοῖς ποινῇσι οἱ αἰσθέτες, τὰς αὐτὴν δίαιταν ἔχοντες εὔξεισου
πάντες.

Δῶρα δὲ αὐτοῖς θέτιν ὅπλα πυμάναται.

ΑΤΤΑΡΙΑΤΑΙ.

Αυτεργάται τοις ἀδυνάτοις τῷ σερπιωτῶν ἐν ταῖς ὁδοιπορίαις εἰδέ-
ποτε ζῶντας διπλείπονται.

ΤΡΙΒΑΛΛΟΙ.

Τειβαλλοὶ τέτταρες φάλαγγας εἰν ταῖς μάχαις ποιουμένται· τὰς τερψ-
τικές τῷ αἰδενῶν, τὰς ἐχερδύλικές τῷ κερχίσαν, τὰς τετέλειας τῷ ἵππειν, πε-
λοταίαιν τὰς τὸν γυμναστὸν, αἵ αὐτοῖς εἰς φυγὴν τρεπημένοις καλύπτουσι
βλασφῆμονται.

ΚΑΤΣΙΑΝΟΙ.

Κανοιανοὶ τοις μηδύμνων μέροις τοις δὲ τελευτίσαντας μα-
κερίζονται.

ΚΙΟΙ.

Κίοις τοις διποθανόντας κατακείσαντες καὶ ὄσολογόσαντες εἰν ὅλῳ
τῷ

Adiunguntur autem Regi in bellum cuncti Vates, medici, ti-
bicides. Nam tibiis in bellis vice tubarum videntur. Pugnantes
autem coronis ornantur.

Regi assurgunt omnes praterquam Ephori. Iurat autem Rex
antequam regnum adeat, Imperaturum se iuxta leges Reipu-
blicæ.

CRETENSIS.

Cretenses primi inter Græcos leges habuerunt, à Minoe Re-
ge conditas, qui & primus maris imperio potitus est. Fingebat
autem Minos se ab ipso Ioue didicisse, quod per annos nouem
ad montem quendam commearet. Vbi antrum Ioui sacrum e-
rat, à quo reuersus semper leges aliquas Cretensibus attrulit Cu-
ius meminit Homerus suis versibus, quorum hæc sententia:

Inter illas est Gnosius vrbs magna, vbi Minos

Nouem annis imperauit, qui Iouis magni confabulator erat.

Cretensium pueri in unum publicè congregantur, ibique v-
nâ duriter educantur, & venationibus dediti per acclivias nudis
pedibus discurrunt, & atinati ad saltationem Pyrrhichiam diutam
magno labore assuefiunt, cuius inuentor fertur fuisse Pyrrhichus
Cydoniates, genere Cretensis.

Viri autem simul in publico cibum capiunt, eadem viatus ra-
tione æqualiter omnia ipsis præbentur.

Dona apud ipsos plurimi æstimata, sunt arma.

AUTARIATÆ.

Autariatæ milites per viam ægros imbecillésque factos, in vi-
uis nunquam relinquunt.

TRIBALLI.

Triballi quatuor Phalanges seu ordines in acie instruunt: Pri-
mam Phalangem faciunt imbecillum: Alteram ab ea fortissi-
morum quorumque: Tertiam Equitum: ultimam mulierum, quæ
reliquos in fugam versos conuiciis sistunt.

CAVSIANI.

Causiani eos qui in lucem eduntur, deplorant; qui autem è
vita excedunt, eos beatos iudicant.

CII.

Cij mortuos quum cremarunt ossa eorum colligunt, quæ in
bb 3 mor-

τά̄σᾱ καταπίσκον, ε̄τᾱ ἐ̄θέντες ε̄ις πλοῖον, κᾱ πόσινον λαβόντες
ᾱπλέων ε̄ις πέλαγος, κᾱ τρέχονταν ᾱιδεμόν ἔξοδοις ζουσιν, ἀ̄χεις ᾱ
πάντα σκυψοῦθη κᾱ ᾱφανῆ γένηται.

ΤΑΥΡΟΙ.

Ταῦροι Σκυδικὸν ἐ̄θνος, ποὺς βασιλεύει τοὺς δύνουσάτους τῷ φίλῳ συγ-
καταθάπτειν. ὁ δὲ βασιλός δύποθανόν τος φίλος, ή μέρες ή τὸ ὅλον δύποτε
μνειώπιον, τρέχει τὴν ᾱξιαν τῷ τελευτήσαντος.

ΣΙΝΔΟΙ.

Σινδοὶ ποσούπτεις ἵχθις ἐπὶ τὰς πάφους ἐπιβάλλεται, ὅσοις πολεμίους ὁ
Θαύπομόδιος ἀπεκτονῶσι. ἢ.

ΚΟΛΑΧΟΙ.

Κολαχοὶ τοὺς πελστήσαντας τὸν τάπητον, ἀλλὰ χρεμῶσιν δύπο δένθρων.

ΠΑΝΗΒΟΙ.

Πανήβοι λίθινες, ὅταν αὐτοῖς βασιλός δύποθάνη, τὸ μὴ σῶμα καπορύτ-
πουσι, τὴν δὲ κεφαλὴν δύπονό φαντεῖ. Ὡς γενωσταντες ᾱιδεμάσιν ἐ̄ιερεῖ.

ΤΕΛΟΣ.

mortario contundunt. Tum in nauigium imponentes in altum nauigant, vbi per cibrum ea ad ventos dispergunt, donec omnia difflantur & euanescunt.

TAVRI.

Tauri, Gens Scythica, vna cum Regibus mortuis gratissimos quosque eorum amicos humare solent. Rex verò quum amicum aliquem morte amittit, aut partem auriculae, aut totam eam abscindit, prout dignitas amici mortui merebatur.

SINDI.

Sindi quum quenquam sepieliunt, tum quot hostes in vita occiderit, totidem pisces, eius sepulcro iniiciunt.

COLCHI.

Colchi vita functos non humi sepieliunt, sed ab arboribus suspendunt.

PANEBI.

Panebi Libyes mortuo Rege corpus reliquum terra condunt: caput autem trunco amputatum inaurantes in sacris stant.

FINIS.

16
... et alii. 1. 1. 1. 1.
... 1. 1. 1. 1. 1. 1.
... 1. 1. 1. 1. 1. 1.
... 1. 1. 1. 1. 1. 1.
... 1. 1. 1. 1. 1. 1.
... 1. 1. 1. 1. 1. 1.
... 1. 1. 1. 1. 1. 1.
... 1. 1. 1. 1. 1. 1.
... 1. 1. 1. 1. 1. 1.
... 1. 1. 1. 1. 1. 1.

16 1. 1. 1. 1.

